

[K] **“KUIS” ALS POPWOORD VEREEUWIGD.
DE NEDERLANDSTALIGE POPMUZIEK
VAN YEVGUENI**

In april 2013, midden in zijn eerste sabbatjaar, kreeg de Nederlandstalige vijfmansband Yevgueni uit Leuven voor hun prestaties in 2011-2012 de Vlaamse Cultuurprijs voor Muziek. Dat was het seizoen van de cd *Welkenraedt*. Het fabeldorp (origineel Yevgueniwoord – komt tweemaal voor op het wereldwijde web) is een bestaand Franstalig stadje, langs de spoorlijn Luik-Eupen. De getekende clip bij het titelnummer is hartveroverend. Stef Kamil Carlens (ex-dEUS en Moondog Jr., nu Zita Swoon) produceerde de cd waarmee Yevgueni de belofte overtuigend heeft ingelost. Carlens gaf *Welkenraedt* net dat beetje extra en Yevgueni de kans om de comfortzone op te rekken.

De groep heeft naar goede Vlaamse traditie iets met het licht absurde. De naam is afkomstig van de flatulentiekunstenaar Evguénie Sokolow, titelpersoon van de autobiografische roman uit 1980 van Serge Gainsbourg. In 1981 nam Gainsbourg op de Bahamas het nummer met die titel op als instrumentale reggaetrack. Daaroverheen mixte hij de geluiden van de romanpetomaan. De track staat op de lp *Mauvaises Nouvelles des Etoiles* (naar Paul Klee), die ook verder bol staat van de verwijzingen.

Ook Yevgueni verwijst, maar de tijd van choqueren was voorbij toen de groep in 2001 ten tonele kwam als trioformatie. En meteen goed: als winnaars van de Nekka-wedstrijd (de k's staan voor KleinKunst) voor nieuw Nederlandstalig liedtalent. Het was een droomstart en tegelijkertijd het vonnis tot levenslange (maar allerminst eenzame) opsluiting in het door “echte” popmuzikanten traditioneel gemeden hokje. Sinds Yevgueni in 2005 in eigen land groots doorbrak is kleinkunstpop een begrip met magneetwerking. Van alles is te vinden in dat domein met zijn boeiende grensoverschrijdende geschiedenis, van “intiem” (Yevgueni bij beste vlagen) via “fris” (Le Vélo Vert) naar “stevig” (Contraband), “met tevredenheidsgarantie” (Immens), “idiosyncratisch” (de in 2013 overleden Maarten van Roozendaal) en “experimenteel”, waarvan *hors catégorie*: Spinvis.

Het gezicht van Yevgueni is Klaas Delrue uit

Rekkem, behalve songschrijver, zanger en gitarist ook pedagoog, groene politicus en radiomaker. Zijn groep excelleert én grossiert in schouwburgfähige kwaliteitsmuziek met hitpotentie, in de geest van Veldhuis & Kemper ('Ik wou dat ik jou was', 2003), die in de voetsporen traden van Acda & de Munnik ('Niet of nooit geweest', 1998). Kleinkunstpopt is op geluidsdrager vaak beter te volgen dan in de zaal. De kunst is sfeerscheppen.

Muzikaal is Yevgueni begonnen en opgehouden bij licht verteerbare, Angelsaksische poprock. Om de harten van pubers sneller te laten kloppen, is Yevgueni te ver boven de achttien en te nadrukkelijk geëmancipeerd. Wat de groep aan natuurlijk charisma en spontane rafeligheid mist, maakt ze op andere fronten meer dan goed. De muziek klinkt als een slimme synthese van allerlei gave stukjes uit ander breinlevend repertoire. Af en toe straalt er onverwacht een sprankje genialiteit door de positieve gewoonheid heen. De meezingbaarheid van de refreinen is een sterk punt.

In het Vlaamse Cultuurhuis De Brakke Grond in Amsterdam waren Delrue c.s. al kind aan huis, toen de doorbraak in de rest van Nederland nog moest beginnen. Dat deden ze via Bergen op Zoom, de

gebruikelijke route voor Vlaamse bands op weg naar het clubcircuit bij de burens. In contrast met het succes als hoofdact in eigen land – Ancienne Belgique steevast uitverkocht – veroverden ze Nederland als voor- of nevenprogramma. Hun radio-optredens vonden plaats in niet bijster hippe programma's op onmogelijke tijden. Met uitzondering van icoon Frits Spits (neerlandicus en longtime radiodeejay) was er niemand in Hilversum die Yevgueni meteen op waarde wist te schatten, charmante slippertjes als "wij wouden", "de enigste" en "net als hem" door de vingers ziend.

Nieuwkomers bij de gelauwerde groep zouden kunnen beginnen met 'Pakken wat je pakken kan' van *Kannibaal* (2005), een geschikt nummer om zelf te ontdekken of het meezingeffect werkt. 'Als ze lacht' doet mij denken aan 'Als ze lacht dan lacht ze echt' (1983) van en door Ferdi Lancee, die onder anderen schreef voor VOF De Kunst, bekend van 'Suzanne'. Net als die groep dankt Yevgueni zijn sympathieke uitstraling aan een zekere zacht-aardigheid gepaard aan muzikale toegankelijkheid en teksten waarover soms net iets te lang met de beste bedoelingen is nagedacht.

Met 'Manzijn' (2007) vond Yevgueni zijn groef.

Yevgueni met vooraan zanger, songschrijver en gitarist Klaas Delrue, Foto Koen Bauters.

De zin “Je moet een man zijn om te weten hoe het moet”, loopt meer dan gewoon gesmeerd. Het mannen-thema doet denken aan het oeuvre van De Dijk (uit Amsterdam), bijvoorbeeld ‘Als ze er niet is’, maar Yevgueni is minder gemaniëreed, geloofwaardiger. ‘Morgen komt ze thuis’ begint met een referentie aan de beginlick van ‘Jessica’ (1973) van The Allman Brothers, ontvouwt zich dylanesk (de mondharmonic) en vereeuwigd “kuis” (schoonmaak) als pop-woord. ‘Welkenraedt’ van de gelijknamige cd is muzikaal boeiend, maar de tekst overleeft met moeite de herhalingen van: “Zin zin alles heeft zin, ik zie nog wel de lijntjes maar ik kleur er niet meer in.” ‘Propere ruiten’ is een erg gekunsteld stuk (met Sarah Bettens), tegen de rand van emotionele dorheid. In ‘Steeds mooier’ (2009) vraagt de zanger zich af: “Wat houdt haar hier?” Het is een ongewoon inkijkje in de psyche van een moderne man die ouderwets liefheeft, of andersom. ‘We zijn hier nu toch’, klassiek aanstekelijk en top met Carlens als gast aan de microfoon, draait om de gouden regel: “Drinken op het nageslacht.”

Een hoogstandje is het perpetuum cantabile ‘Een veel te mooie dag’. Delrue schreef het voor zangeres Yasmine (Hilde Rens), die in 2009 zelfmoord pleegde. Hij zong het in 2011 in aangepaste versie voor de slachtoffers van de storm die over Pukkelpop raasde, en in 2012 voor de sportman Rob Goris, die *out of the blue* dood bleef na zijn tv-optreden in *Vive Le Vélo* tijdens de Tour de France.

Dat Yevgueni niet in kwantiteitspolls voorkomt, is een teken van kwaliteit zonder knieval. De Cultuurprijs schept geen verplichtingen, wel verwachtingen. Voorlopig echter is het stil. Voor 2014 belooft Yevgueni nieuw werk en een nieuwe tournee.

LUTGARD MUTSAERS

www.yevgueni.be, cd's: *Welkenraedt* (2011), *We zijn hier nu toch* (2009), *Aan de arbeid* (2007), *Kannibaal* (2005).